

Alexandr
Asmolov

sbírka pohádek

**ŠVADLENKA
A
BĚLORUČKA**

Skleněný můstek s.r.o.

Vítězná 37/58, Karlovy Vary

PSČ 360 09 IČO: 29123062 DIČ: CZ29123062

Alexandr Asmolov © 2017

Skleněný můstek s.r.o. © 2017

Překlad - Eva Hořínková © 2017

ISBN 978-80-7534-189-1

OBSAH

Švadlenka a běloručka

Rok lišáka

Dům a kouř

Pohádka o sedmém životě

Pohádka o příteli

Princezna Ro

Pohádka o strašném slově

Princezna od Kulatého jezera

Živá voda

Sofiiny pohádky

Pohádka, která vůbec nepíchá

Pohádka o větríku

Plamínek a Vereška

Pohádka o zapomenutých duších

Třetí syn

Marta

Jednou na podzim

Jeskyně Ongonči

Zub Dolona

Koleda

Sněhová pohádka

Řeč předků

Hluboká

Dům s orlem

Sny se splní

Hluboká poklona

Podzim života

Dášina pohádka

Pohádka o něze

Pohádka o Pestrém ostrovu

Sebu

Nejmenší sopka

Čokoládový ostrov

Sampagita

Šotek a Zlatá rybka

Švadlenka a běloručka

Před dávnými časy, když byly mrazy silnější, sníh byl bělejší a borovice podepíraly nebesa, stála na břehu krásného jezera vesnička se statkem. Nazývala se Jezerní. Kraj byl bohatý na lesy a zvěř a oplýval nebývalou krásou. Kamkoliv se podíváš, všude to vypadá jako v pohádce. Hlavně v zimě. Tehdejší zimy se nedaly srovnat s dnešními. Sněhu napadlo až po střechu a mrzlo tak silně, že domy vypadaly jako věže. Jeden podivnější než druhý. Na kraji vesničky, v malém, chudém domečku žila dívenka jménem Cvetana. Její rodina žila velmi nuzně. Otec se musel dát na vojnu a matka s pěti dětmi žila o chlebu a vodě. Milostpaní, která bydlela na statku, si vzala dívenku k sobě. Aby jí pomáhala v domácnosti. Tehdy museli být všichni zapsáni u nějakého pána – ti, co mu sloužili, i rolníci.

Cvetanka byla chytrá a pracovitá, do čeho se pustila, to se jí dařilo líp než ostatním. Uměla dokonce paličkovat krajky. Byla velice šikovná a vynalézavá – takových moc není. Statkářka si toho všimla. O svátcích ji pouštěla domů a dávala jí dárky – jednou to byly starší šaty po její dceři, jindy měděná mince. Cvetanka to vždycky přinesla domů – mamince a svým sestřičkám. Tak tam tehdy žili.

V létě se rozšířila zpráva, že jejich kraj navštíví na své cestě královna. Všichni se polekali. Každý by chtěl královnu nějak pohostit. Všude začali uklízet a vyptávali se, čím by mohli veličenstvo podarovat. Doslechli se o krajkářce Cvetaně z Jezerního, že prý lepší krajkářku nikdo neviděl. Domlu-

vili se se statkářkou, že carevna navštíví cestou její statek. Odpočine si tam a prohlédne si krajky. Tehdy si velmi vážili ruční práce. V určený den přivítali královnu i s jejím doprovodem. Všude zavládl hluk a shon. Přijeli sluhové, dvořané, kočáry, truhlice... Všichni na sobě měli tak nádherná roucha, že Jezerní vypadalo jako jarní rozkvetlá louka. Ale všechny zaclonila sama královna v doprovodu husarů. Byli to vybraní vojáci, urostlí, pohlední, s nezbednými očima, které dokážou poblouznit nejednu dívku. Mezi nimi byl udatný mladík jménem Světozar. Krasavec. Byl ještě mladý, ale už měl na uniformě plno medailí a u pasu meč s pozlacenou rukojetí.

Po veselém stolování šly dívky, krásné jako labutě, zatančit sborový tanec, kterému se říká chorovod. Tančily bosé, v dlouhých, vyšívaných sarafánech a s krásnými čelenkami na hlavách. Všechny byly nádherné, ale jedna z nich byla nejkrásnější. Cvetana. Když zazpívala něžným hlasem, všichni ztichli. Ne nadarmo se říká, že na krásných místech se rodí krásní lidé. Sama královna jí tleskala a usmívala se. Ó, jak je šikovná a jak je krásná! Jen Světozar mlčel. Cvetanina krása ho omráčila.

Statkářka přikázala svým sluhům, aby přinesli královně i hostům paličkované krajky. Chtěla královnu pobavit i překvapit. Krajky měly složité vzory a byly velmi důmyslné. Královně se velmi líbily pohádkové krajky, hlavně ty, které představovaly Ivana-careviče, jak jede na šedém vlku. Přikázala pozvat umělkyni a slibovala, že ji vezme do hlavního města a bude jejím uměním těšit dokonce hosty ze zámorí. Ale milostpaní byla chytrá a přivedla svoji tlustoučkou dcer-

ku. Královna se podivila, vidíc baculaté, bílé ruce s tlustými prstíky, ale dodržela slovo. A tak začala žít dívka ze statku v paláci hlavního města a z Jezerního jí tajně vozili krajky. Buc-laté děvče do oběda spí a potom carevně každý den přinese novou krajku, ukloní se a prý, že ji sama vyrobila. Tak by to šlo dál a dál, ale jednou dorazil do města Petrohradu francouzský posel. V paláci se konal ples na počest hosta: hudba hraje, páry tančí wals, husaři stojí čestnou stráž. Přichází královna. Všichni se hluboce uklánějí, posel nožkou opisuje preclík na barevné podlaze. Stačí pronést jedno slovo – královna. Ta přichází v doprovodu věrných husarů a kolem ní září odlesky brilliantů. Ale posel se nedívá na královnu. Uviděl totiž krajkový límec jednoho husara z jejího doprovodu a byl tak zaskočen tím uměleckým dílem, že zapomněl předat listinu svého krále Ludvíka.

Královna se usmála a přikázala husarovi, aby přistoupil. Byl to Světozar a měl na ramenou dárek od Cvetany. A tak se krasavec přiznal, že se zamiloval do zpěvačky z Jezerního. A když jí plamenně vyznal lásku, darovala mu Cvetana krajkový límec. Královna porovнала práci s krajkami, které jí dávala statkářčina dcera a pochopila, kdo je opravdová umělkyně. Rozhněvala se a zadupala. Přikázala, aby do paláce přivedli skutečnou krajkářku.

Světozar se dvěma přáteli jel bez přestávky tři dny a vrátil se s třemi souputníky. Cvetana předstoupila před královnu v mužském oblečení. Dokázala všechno, dokonce jet na koni tak dobře, jak vojáci. Královna zorganizovala soutěž mezi Cvetanou a statkářskou dcerkou, aby odhalila podvod-

nici. Ve velkém sále, před očima všech pozvaných se obě daly do práce. Hlavním rozhodčím určili francouzského posla, jako velkého znalce krajkářství. Dvořané se bavili a obě dívky se ani na okamžik neodtrhly od práce. Francouz na ně dohlížel. Navečer očekávalo její veličenstvo ohlášení vítěze. Ale vlastně ani nebylo co ohlašovat. Posel se tak rozesmál, když uviděl výrobek tlustého děvčete, že dostal chudák škytavku. Museli mu dát pořádně napít.

Královna poslala podvodnici s hanbou zpátky domů k mamince a přikázala oběma, aby se neukazovaly v hlavním městě. Cvetaně navrhla, aby se stala švadlenou a žila v paláci. Umělkyně s radostí souhlasila. A mohla také podporovat svou rodinu. Husaru Světozarovi se rozhodla královna dát dárek. Mohl si přát, co chtěl. Krasavec padl před královnou na kolena a poprosil ji o ruku své drahé Cvetany. Tak se také stalo. Královna jim dala požehnání. Dojatý francouzský posel jim dal svatební dar – malý domek u Paříže. Potom se říkalo, že v tom domku nikdo nebydlel, jen francouzský posel tam přivážel z Ruska nádherné krajky. Přímou pohádkové. Když nastal čas, aby posel skončil svou službu, objevil se nad malým domkem u Paříže krásný nápis: „Ruský zázrak“. Od těch dob uplynulo mnoho času a nadpis zůstal, dokonce na cestách v okolí jsou ukazatele s šipkami „Ruský zázrak“. Návštěvníky domečku vítá pra-pra-pravnuk posla a vypráví zajímavou historku o švadlence a běloruče.

Rok lišáka

Právě se pomalu začalo rozednívat, v místnosti se rozsvítilo a příjemně to zavonělo. Kráva Nataška ospale zabučela. Tenké pramínky mléka zazvonily o prázdné vědro. Ale postupně ty zvuky utichly a změnily se v zurčení – velké vědro se plnilo teplým mlékem. Jen si představte, jak pěnilo. Hnědý kůň Vovčík zafrkal. To kolem něj prošel důležitě prohnaný kocour Timofejič a jistě mňoukal něco urážlivého. Nebylo slyšet laskavý hlas hospodyně, ale táhlé bučení Natašky. Slepice začaly pobíhat a samolibý červený kohout Konstantin zamával křídly a zakokrhal. Z boudy líně vylezl chlupatý pes Ramzes. Už dávno zapomněli kdo a proč ho tak pojmenoval, ale od té doby se začal ještě víc naparovat a zapomněl na svou službu. Na ostatních statcích už hlasitě kokrhali kohouti, když uviděli cizince, ale Ramzesovi se ani nechtělo vylézt z teplé boudy. Už se rozednívalo. Sníh, který napadl přes noc, byl dosud nedotčený a celý dvůr vypadal jako velká, bílá paseka.

K plotu se připlížil malý lišáček a větřil černým čumáčkem, kroutíce jím na všechny strany. Té noci se poprvé odvážil jít sám do vesnice. Zametat za sebou stopy, poznat všechny po čichu a nepozorovaně se připlížit už uměl, ale pořád ještě neznal odpovědi na své otázky. Proč si lidé vymysleli, že je rok koně, psa, kocoura, kozy, dokonce i šedé myšky? A mluvit o kohoutovi ani nemá cenu. Konstantin se celý leden tak nafukuje, že mu Timofejič už za to vytrhal pár pírek. Jen rok lišáka nikdy nebude. Taková nespravedlnost.

Ranní mráz ho štípal do tlapek, raději by se měl schoulit k nějakému teplému zvířátku s bílým kožíškem.

Z kuchyně uslyšel řinčení nádobí. V osvětleném okně se objevila silueta Timofejiče. Vztyčil ocas a důležitě se procházel. Za chvíli mu hospodyně nalije do misky teplé, dobré mléko. Ráno se vždycky začínalo snídání. Bylo slyšet, jak hospodyně chodí po statku a vesele ji vítají kdákající slepice, kozičky, vyskakující jedna na druhou, dokonce i klidný Vovčík zadupal kopytem. Tlustá, neohrabaná Maška a její početná rodinka malých selátek zachrochtala.

Jen lišáčkovi nikdo nenabídl, aby se po ránu posilnil. To mu však příliš nevadilo. Vzpomněl si, že existuje ještě rok prasete nebo divočáka. Nedaleko od jejich nory v lese, u stoletého dubu, lišáček často potkával obrovského divočáka. Pro tak malého tvora byli oba moc velcí a silní, až si myslel, že jsou stejně staří. Rozhodl se tedy najít divočáka. Lišáček chtěl za každou cenu vědět, jak vznikl rok divočáka.

Už se rozednilo. Dokonce Ramzes se probral ve své boudě a začal strkat chundelatou tlapou do prázdné misky a vyžadoval snídání. Bylo na čase odejít. Lišáček naposledy zvědavě zavětril černým čumáčkem, protože vzduch byl plný zvláštních vůní neznámého světa a odplížil se k sousednímu plotu. Sníh byl velmi hluboký a musel přeskakovat nejhlubší místa, kde se tráva úplně skryla pod studenou bílou peřinou. Lišáček pospíchal, aby ho nezapozorovali. Vesnička byla malá, jen pár statků, ale ani v jednom z nich neměl kamarády. A štěkot domácích psů nic dobrého nesliboval.

V té době obvykle přicházel k dubu divočák na snídání.

Kopyty a rypákem hledal pod sněhem žaludy. Přitom směšně supěl a chrochtal. Rozpustilé veverky na něj z okolních borovic házely šišky, ale on si jich nevšímal. Byl to velmi vážný divočák, a pokud se pustil do nějaké práce, bylo těžké ho od ní odtrhnout. Když začal snídat, dalo se procházet přímo kolem něj a drze prozpěvovat písničky. Lišáčkovi se přitom vždycky chtělo zatahat divočáka za malý ocásek. Zdálo se mu směšné a nepochopitelné, proč má tak obrovské a silné zvíře tak malý ocásek. Vypadal jako háček. To malý lišáček měl krásný, huňatý ocas, na který byl velmi pyšný. Mohl se jím přikrýt, aby mu nebyla zima, mohl jím zametat stopy i provokovat ostatní tím, že za stromem vystrčil jen bílou špičku ocásku. A to není všechno. Jednou se ho jeden zlý pes snažil chytit zrovna za ten krásný ocásek, ale nepodařilo se mu to. Nebyl totiž nadarmo šampiónem ve hře na schovávanou a na honěnou.

S těmito myšlenkami uběhla cesta rychle. Už zdaleka bylo slyšet, že divočák našel žaludy. Hlasitě mlaskal a chrochtal. Lišáček se rozhodl počkat, až se nasytí. Nakonec se začalo ozývat spokojené pochrochtávání. To se divočák po snídani pomalu vydal na procházku. Na rozdíl od lišáčka, který si vždycky hledal nejbezpečnější cestu, šel tlustý kanec přímo po cestě. Přitom tak samolibě chrochtal, že na něj mohl lišáček v klidu počkat u cesty. Potom vyskočil na kmen velké jedle, kterou povalil vítr v loňském roce. Když vyšel divočák z křoví, lámající přitom větvičky, lišáček se k němu podlézavě přitočil: „To musí být těžké, hledat žaludy pod sněhem.“

Kanec se na něj ani nepodíval a pokračoval pomalu ve své cestě.

„Mně se to nikdy nepodařilo. To jen ti hodně šikovní zvládnou takovou nelehkou práci.“

„To ano...“

„Já jsem vždycky záviděl těm, kteří už dlouho žijí v lese a všechno znají.“

Divočák se zastavil a nedůvěřivě se podíval směrem k lišáčkovi. Nehledě na obrovskou sílu a sveřepou povahu, byl to tupý kanec a neměl rád, když se mu vysmívali. Ale dnes byl ve výborné náladě a při chůzi si pochrochtával. Možná, že si pro sebe něco prozpěvoval.

„Máš pravdu, chlapče, už dlouho žiji v tomto lese a všechno znám. Dokonce si pamatuji tvého dědečka. Ó, to byl vychytralý lišák.“

„A nevíš, vážený, proč lidé slaví rok divočáka a vůbec neslaví rok lišáka?“

„Protože my jsme nejchytřejší a nejužitečnější zvířata. A vy jen způsobujete neustále nějaké nepříjemnosti.“

Kanec si spokojeně odfrknul, naklonil obrovskou hlavu s maličkýma očima a klusal dál na tlustých nožkách.

Lišáčkovi bylo smutno z toho, že nemůže být tak užitečný, jako divočák. Tak se zamyslel, že hned neslyšel, jak na něj někdo volá. Byla to velká, šedá vrána. Poskakovala na borové větvi a sypala na lišáčka chomáče sněhu.

„Krrrááá. Co tady tak sedíš, zrrrzku?“

„Ale, chtěl jsem se zeptat kance, proč existuje jeho rok a můj ne.“

„Dobrrrá otázka.“

„A ty to víš?“

„Co živa jsem něco takového neslyšela. Zeptej se něko-
ho drrruhého.“

Vrána zamávala velkými křídly a bezhlučně odletěla, aby se mohla zabývat svými, důležitými věcmi. Lišáček si začal vybavovat v paměti všechny své známé, kterých by se mohl zeptat. Medvěd spal a nad zasněženým brlohem stoupala pára od jeho dechu. Bratři šedí vlci celé dny v jednom kuse hledali něco k snědku a neměli zájem si povídat. A v mrazivých nocích, jako byla ta dnešní, tak vyli zimou, že se k nim lišáček rozhodně nehodlal přibližovat. A vtom si vzpomněl na losa. Byl ještě větší než divočák a měl by všechno znát. Najít ho v houštinách nebylo lehké, ale lišáček znal všechny cestičky, po kterých chodila lesní zvířata. Blížilo se poledne, když lišáček dorazil na kraj březového háje, kde se obvykle živil kůrou starý los. I dnes se zvolna procházel mezi stromy a ochutnával drsným jazykem zmrzlou kůru stromů. Pravidla správného chování velela počkat, až se los napapá, ale lišáček se nemohl dočkat odpovědi na svoji důležitou otázku. Byl ještě celý udýchaný a zmateně se zeptal:

„Byl bys tak laskavý, vážený lose, a řekl bys mi, proč existuje rok divočáka, ale není žádný rok lišáka?“

Los se pomalu otočil, dál žvýkal kůru a podíval se na lišáčka velkýma, smutnýma očima. Celým svým vzezřením dával najevo, že kromě jídla pro něj teď nic důležitějšího neexistuje. Ale lišáček tak netrpělivě přešlapoval a byl celý udýchaný, že los pochopil vážnost situace.

„My zde žijeme podle svých, lesních zákonů. Lidé vymysleli názvy roků. Ale my máme svoje pojmenování: suché nebo deštivé roky, chladné nebo horké, úrodné nebo hladové. Ty jsi ještě maličký, tak si nemůžeš pamatovat lesní požár, který zapálil blesk. A my ten rok nazýváme rokem požáru.“

„A kdy bude rok lišáka?“

„Promiň, kamaráde, ale nevzpomínám si, že by o tom někdo mluvil. Zeptej se ještě někoho jiného.“

Los se pomalu otočil a pokračoval ve svém dlouhém obědu. Lišáček byl rozladěný. Tak moc by chtěl znát to důležité tajemství, ale nikdo mu nemohl pomoci. Každý se zabýval jen svými záležitostmi a malého lišáka si nevšímal.

Zimní den se rychle krátil a v lese o to rychleji. Lišáček si ani nevšiml, že se už setmělo a za chvíli se mu nad hlavou rozzářily hvězdy. Vypadalo to, že noc bude dlouhá a chladná. Vtom si vzpomněl, že z nory utekl tajně, když všichni jeho bratříčci a sestřičky spali. Ach jo, maminka mu určitě vyhubuje! Obrátil se směrem k domovu. Vůbec se mu nechtělo přiznat, že dnes nenašel odpověď na svou hlavní otázku. Ale už dávno bylo na čase, aby se vrátil. Zatvářil se moc provinile, stáhnul ocas a protáhl se do své rodné nory. Samozřejmě, že si musel od maminky vyslechnout spoustu káravých slov. Když jí vyprávěl, proč byl pryč, starostlivě ho umyla teplým, malým jazýčkem a nakrmila ho. Ale ani potom stejně nemohl usnout.

„Mami, kdy bude rok lišáka?“

„Když uděláš něco tak důležitého, že si to bude pamatovat celý les. A všichni budou říkat – to byl rok lišáka.“

Lišáček se stočil do klubíčka, zakryl se teplým, huňatým ocasem a zdál se mu velmi pěkný sen, ve kterém byl takový hrdina, že si potom všichni pamatovali ten rok jako rok lišáka.

Dům a kouř

Jednoho zimního večera, když v pokojích v malé vesničce zatopili v kamnech a nad komíny se začal vznášet dým, došlo ke zvláštní hádce. Nevzhledný domek, kterému bylo nejmíň sto let a pod jehož střechou bydlela velká, chudobná rodina, začal nadávat na kouř ze svých kamen.

„Jaký je z tebe užitek? Nehřeješ, neseješ, jen štípeš do očí.“

„Ale beze mne by to přece nešlo,“ podivil se kouř. „Jsem vůně rodného domu. Nenadávej, že jsem slabý, vždyť je v kamnech jen samé chrastí. To u boháčů je vidět zdaleka kouř se sazemi, ale náš hospodář musí dřít na cizí za pár kopějek. Já nemám žádné velké nároky.“

„Přesně tak,“ ušklíbl se dům. „Jedno staré přísloví říká: Kdo šetří, má za tři. Jenže to není o tobě.“

„Jak to, že ne,“ odporoval kouř. „Ne nadarmo se říká: Není kouře bez ohně. Spolu s ohněm vaříme večeri a tebe i s obyvateli hřejeme.“

„Tak tak,“ poznamenal dům zálučně. „Není kouře bez ohně. Ale to se vás netýká. Vás se týká jiná průpovídka – podle kouře poznáš, že oheň nehoří.“

Kouř se urazil. Zasupěl. Ale zůstal pořád stejný. Řídký, jako kaše, kterou vaří v hrnci chudáci. A kamna, na kterých stál hrnec, namítla:

„I když je oheň malý, kouř je vidět. Kde je kouř, tam je i oheň, neboli každá mince má dvě strany, které nejdou oddělit.“

„Eh,“ zakašlal dům. „To se snažíte jeden druhého přechytračit? To je zbytečné. Ne nadarmo lidé říkají – když člověk zabloudí, odbočí tam, kde vidí kouř. Když není kouř, není kam odbočit.“

„Kdyby tu byly aspoň chrámy z bílého kamene,“ poznamenal oheň „to by bylo všechno jiné. Ale místo toho máme jen pokojík na kuřích nožkách.“

„Jaký pán, takový kmán, neboli jaký hospodář, takový dům,“ odpověděl uražený dům. „Není důležité, jaká je kuchyně, ale jaké jsou pirohy.“

„Áno,“ pronesla kamna zasněně. „O Vánocích byly výborné pirohy! Dodneška si vzpomínám na jejich vůni.“

„Já taky,“ dodal zahanbený kouř. „Tenkrát to byla vydařená večeře. Jak se říká - až se sliny sbíhaly.“

„A myš do své norky táhne kůrky,“ bouchnul dům okenicí. „Z cizího domu dokážeš utéct, z vlastního neutečeš.“

„Přesně tak,“ přidal se oheň z kamen. „Ne nadarmo se říká: podle kouře nad parní lázní nepoznáš, jaká je lázeň. Nemáme sice nejhustší kouř, ale v domě žijí všichni spokojeně. Mají se rádi a starají se jeden o druhého. Dokonce i ta nejmladší pomáhá mámě. To ona chodila na chrástí.“ Dům si uvědomil, že se navážel do vlastních. Vždyť za to ve skutečnosti nemůžou. Rodina je chudá, ale umí si poradit a mají se rádi. Starý dům zabručel a řekl:

„Oheň bez kouře, to je jako člověk bez hříchu. Promiňte mi, bratři. Přehnal jsem to.“

„Nestoudné oči ani kouř neštípe,“ zavrčel stále ještě uražený kouř.

„Tak už se nehádejte,“ vmísila se do rozhovoru kamna. „V každém domě je cítit kouř. Ať je jakýkoliv, je to náš kouř. Proč bychom se na něj zlobili?“

„Mimochodem,“ kouř se vznesl, co mu síly stačily. „Ještě se taky říká: kouř našeho domova nám voní sladce a příjemně.“

Všichni dojatě mlčeli. Kdyby měli ruce, určitě by se objali. Vždyť naše ruská přísloví přesně vystihují podstatu života, že není třeba nic dodávat. Je v nich moudrost, prověřená stoletími.

Pohádka o sedmém životě

Stalo se to docela nedávno, možná dokonce včera. V žádném dalekém království, ale v sousedním domě. Malý chlapec se vrhl na postel, stočil se do klubíčka a plakal do polštáře. Jeho žal byl tak hluboký a nesmírný, že mu přišly na pomoc všechny kouzelné síly z okolí, ale nikdo mu nedokázal pomoci. Chlapec vzlykal, roztíral si slzy po celé tváři, ale slzy se neustále kutálely ve velkých kapkách a padaly na mokrý polštář. Nikdo ho nedokázal uklidnit, ani maminka s tatínkem, ani přátelé, ani dobří domácí skřítki, ani nabručení rarášci, ani pracovití trpaslíci, ani lesní bludičky. Jen smutně kroutili hlavami a říkali:

„No, co naděláš. Nám je to taky moc líto.“

Všichni chtěli malého chlapečka nějak utišit, hladili ho po hlavě velkými i maličkými dlaněmi a zkoušeli vzít část jeho hoře na sebe. Jenže hoře bylo tak obrovské, že si s ním nikdo nedokázal poradit. Zůstala poslední naděje – pomoci by mohla Dobrá Moudrost. Všichni na ni společně pomysleli a ona se objevila.

„Proč pláčeš, maličký?“

Dobrá Moudrost si přisedla na kraj postele vedle chlapce a všichni zmlkli. Věřili v sílu dobra a moudrosti a pomalu se začali rozcházet, aby nerušili rozhovor.

„Já už nikdy neuvidím svého Priboje. Nikdy, nikdy...“ odpověděl chlapec plačky. Ramena se mu otřásala, hlas mu selhával a ruce jakoby hledaly něco vedle něj, ale nic nenašly a tak je přitiskl k hrudi.

„A kdo je Priboj?“

„Můj pes. Můj kamarád. Je nejšikovnější, nejhodnější.